

คู่มือ การจัดซื้อจัดจ้าง

โดยวิธีเฉพาะเจาะจง

ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

1. ความเป็นมาหลักการและเหตุผล

การประกาศใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เพื่อให้การดำเนินจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการกำหนด เกณฑ์มาตรฐานกลาง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งนำไปใช้เป็นหลักปฏิบัติโดยมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนให้มากที่สุดเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมมีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการทำงานเป็นสำคัญ ซึ่งจะก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน มีการวางแผนการดำเนินงานและมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลมีการส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

ประกอบกับมาตรการอื่น ๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะทำให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ อันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับสาธารณชนและก่อให้เกิดผลดีกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

หลักการสำคัญ

โปร่งใส

เปิดเผยข้อมูลให้ตรวจสอบได้

แข่งขันอย่างเป็นธรรม

เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเข้ามาแข่งขันอย่างเสมอภาค

คุ้มค่า

คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้จ่าย

มีประสิทธิภาพ

วางแผน ประเมินผลอย่างเป็นระบบ

มีส่วนร่วม

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการตรวจสอบของประชาชน

ซื่อสัตย์สุจริต

ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

คู่มือการจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีเฉพาะเจาะจง

โปร่งใส คู่คุณค่า มีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้

2. หลักการจัดซื้อจัดจ้าง

การจัดซื้อจัดจ้างโดย “วิธีเฉพาะเจาะจง” คือ วิธีที่หน่วยงานรัฐเชิญชวนผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขรายใดรายหนึ่งให้เข้ายื่นข้อเสนอ หรือเจรจาต่อรองราคาโดยตรง

การจัดซื้อจัดจ้างใช้วิธีเฉพาะเจาะจง ใช้ได้ในกรณี

1

วงเงินไม่เกิน 500,000 บาท

การจัดซื้อจัดจ้างสินค้า งานบริการ หรืองานก่อสร้างทั่วไป ที่มีวงเงินครั้งหนึ่งไม่เกิน 500,000 บาท

2

พัสดุที่มีผู้ผลิตหรือขายรายเดียว

หรือมีสิทธิผูกขาด และไม่สามารถหาพัสดุอื่นมาทดแทนได้

3

งานจำเป็นเร่งด่วน

หากล่าช้าอาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ

4

ของแท้จากต่างประเทศ

จำเป็นต้องซื้อตรงจากตัวแทนจำหน่ายในต่างประเทศ

5

ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

หมายเหตุ

การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง อย่างโปร่งใส คู่คุณค่า และตรวจสอบได้

คู่มือการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง

3. ขั้นตอนการและระยะเวลาดำเนินการ

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ระยะเวลา
1.	กรมอนุมัติงบประมาณ	3-7 วันทำการ หลังจากได้รับหนังสือ
2.	แต่งตั้งคณะกรรมการหรือมอบหมายผู้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะและราคากลาง	1 วันทำการ
3.	กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือขอบเขตของงานจ้างและราคากลาง	3 - 7 วันทำการ
4.	เสนอความเห็นชอบ	1 วันทำการ
5.	จัดทำรายงานจัดซื้อ/ขอจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง	1 วันทำการ
6.	เชิญชวนเจรจาต่อรอง	3 - 7 วันทำการ
7.	จัดทำรายงานผลการพิจารณาและอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างและประกาศผู้ชนะการเสนอราคา	1 วันทำการ
8.	ขออนุมัติสั่งซื้อสั่งจ้าง	1 วันทำการ
9.	จัดทำสัญญาหรือใบสั่งซื้อสั่งจ้าง	1 วันทำการ
10.	ส่งมอบพัสดุ	ตามสัญญา
11.	จัดทำใบตรวจรับพัสดุ	1 วันทำการ
12.	ตรวจรับพัสดุ	3 - 7 วันทำการ
13.	บันทึกข้อมูลการตรวจรับพัสดุในระบบ e-GP และในระบบ GFMS	1 วันทำการ
14.	จัดทำบันทึกรายงานผลการพิจารณารายละเอียดและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง	1 วันทำการ
15.	ส่งเอกสารเบิกจ่าย	1 วันทำการ

คู่มือการจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีเฉพาะเจาะจง

4. พระราชบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.)

- พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560: กฎหมายแม่บทหลัก โดยมีมาตราที่เกี่ยวข้องกับวิธีเฉพาะเจาะจงโดยตรงคือ **มาตรา 55(3)** (กำหนดวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง) และ **มาตรา 56**

2. กฎกระทรวงและประกาศที่สำคัญ

- กฎกระทรวงกำหนดวงเงินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุโดยวิธีเฉพาะเจาะจง วงเงินการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ทำข้อตกลงเป็นหนังสือ และวงเงินการจัดซื้อจัดจ้างในการแต่งตั้งผู้ตรวจรับพัสดุ พ.ศ. 2560: กำหนดวงเงินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง เช่น กรณีที่มีวงเงินไม่เกิน **500,000 บาท**

- กฎกระทรวงกำหนดกรณีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุโดยวิธีเฉพาะเจาะจง พ.ศ. 2561: ระบุเงื่อนไขเฉพาะ เช่น การจัดซื้อพัสดุที่มีการผลิต จำหน่าย ก่อสร้าง หรือให้บริการเพียงรายเดียว หรือพัสดุที่เป็นอะไหล่แท้

- กฎกระทรวงกำหนดพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุนและกำหนดวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุโดยวิธีคัดเลือกและวิธีเฉพาะเจาะจง พ.ศ. 2560: ส่งเสริมผู้ประกอบการ **SMEs** สินค้าที่ผลิตในประเทศ (**Made in Thailand**) หรือ **คนพิการ**

3. ระเบียบกระทรวงการคลัง

- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560: (โดยเฉพาะส่วนที่ว่าด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง **ข้อ 78 - 81**) ซึ่งอธิบายแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างละเอียด

หมายเหตุ: การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ยึดหลักความคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานของรัฐ

